

Jeseni so se pričele izvajati izmere objekta Črna vas - Tomaževa hiša (EŠD 11780). Del avtentične, a ob prenovi leta 1978 odstranjene strehe je bilo treba po analogijah rekonstruirati, ker gre za edino še ohranjeno barjansko kolonizacijsko hišo.

4. Udeležba na strokovnih srečanjih doma in v tujini

5. in 6. marca 2003 sem se udeležila izobraževanja v okviru programskega sklopa Izobraževanje in usposabljanje na področju dokumentiranja objektov in območij kulturne dediščine in na osnovi izvedene naloge prejela potrdilo; prav tako sem 20. novembra opravila tečaj za uporabo aplikacije Gis KD. Udeležila sem se tudi predavanja o uporabi malte pri obnovah objektov KD, ki ga je organiziralo konservatorsko društvo. Udeležujem se tudi strokovnih srečanj etnologov konservatorjev. Kot soodgovorna konservatorica (s T. Adamič) za RKD na Območni enoti se redno udeležujem sestankov v obliki delavnic na Indoku.

5. decembra 2003 sem z referatom sodelovala na simpoziju, ki je na temo Dediščina, spomeniki in njihovi lastniki potekal v Zrečah.

5. Mentorstvo

Na študentskem etnološkem taboru, ki ga je v prvi polovici julija organizirala Mestna občina Ljubljana, in je potekal v Malem Lipoglavu, sem bila mentorica skupine za stavbno dediščino. S študentkama drugega letnika - Majo Repič in Tejo Močnik - smo evidentirale, dokumentirale ter raziskovale stavbno dediščino hribovitega območja južno od doline Besnice do meje občine Grosuplje.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 13. 2. 2004

Drugi članki ali sestavki/1.25 **Damjana Pediček-Terseglav**

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE, OE LJUBLJANA

1. Evidentiranje in dokumentiranje dediščine, priprava predlogov za vpis v register dediščine in strokovnih podlag za prostorske dokumente

Evidentiranje dediščine je leta 2003 potekalo sočasno s pripravo strokovnih podlag za prostorske dokumente, oz. za izdelavo srednje- in dolgoročnih planov za štiri občine: Medvode (evidentiranih 83 objektov etnološke in zgodovinske dediščine ter območij, od tega pripravljenih za vpis v register dediščine 64 enot), Loška dolina (evidentiranih 40 objektov in območij, od tega pripravljenih za vpis v register dediščine 26 enot), Gorenja vas - Poljane (evidentiranih 90 objektov in območij, od tega pripravljenih za vpis v register dediščine 43 enot) in Žiri (evidentiranih 44 objektov in območij, od tega pripravljenih za vpis v register dediščine 30 enot).

2. Dokumentiranje dediščine

Ob sistematičnem evidentiranju za izdelavo strokovnih osnov za prostorske plane so bili dokumentirani tudi naslednji posamezni objekti in domačije: Belo - Domačija Belo, Fara - Hiša Fara 3, Opale - Domačija Opale 6, Brode - Domačija Brode 2 (kašča in kozolec), Dobje - Domačija Dobje 2 (hiša), Vrhnika - Hiša Tržaška 30, Vrhnika - Domačija Ljubljanska 16 (gospodarsko poslopje), Ljubljana (Šmartno) - Hiša Cesta vstaje 90, Železniki - Hiša Trnje 33, Železniki - Hiša Racovnik 34.

3. Spomeniškovarstveni projekti

- Žiri - Muzej (EŠD 9858)
Nadaljevala so se obnovitvena dela na osnovi projektne dokumentacije. Izvedena je bila druga faza drenaže, vertikalna hidroizolacija zunanjih kletnih zidov in konstrukcijsko injektiranje nosilnih temeljnih zidov.
- Hotedršica - Tomažinov mlin (EŠD 9606)
Nadaljevala se je obnova notranjščine bivalnega dela - hiše in kamre (novi ometi, strojne, elektro in vodovodne instalacije) ter gospodarskega dela za potrebe sanitarij za obiskovalce.
- Gorenja vas - Posavec hlev in kozolec (hlev s svinjaki) (EŠD 14211)
Lastnik je na osnovi kulturnovarstvenih pogojev obnovil fasado hleva s svinjakom. Delno je izvedel nove fasadne omete s šivanimi robovi, očistil, zaščitil in dopolnil je opečne dekorativne prezračevalne mreže, zamenjal stavbno pohištvo, očistil kamnite portale in položil novo strešno kritino.

Posavcev hlev v Gorenji vasi pred obnovo. Foto: L. Damjana Pediček - Terseglav, 2003

Posavcev hlev v Gorenji vasi po obnovi. Foto: Damjana Pediček - Terseglav, 2003

- **Železniki - Hiša Na plavžu 58 (EŠD 6000)**
Nadaljevala so se dela pri celostni obnovi muzejske stavbe po projektni dokumentaciji. Prenovilo se je prvo nadstropje stavbe. Odkrite so bile zidne niše, izvedeni novi tlaki, električne napeljave, ometi ...

- **Dol pri Medvodah - Hiša Dol 5 (EŠD 104)**
Zaradi prekinitve večletne obnove Dolinčkove hiše in nedokončane statične sanacije objekta, se je pod težo nadstropja in strehe južna lesena stena pričela posedati. Z restavratorjem Malijem smo se odločili za interventni poseg, in sicer za ojačitev - vgradnjo jeklenih profilov v okenske odprtine in za začasno postavitve lesenih podpornih stebrov v notranjosti in na zunanji fasadi.

- **Železniki - Hiša Na plavžu 34 (EŠD 5992)**
Na objektu so se obnovile fasade v apnenem ometu, ohranjena originalna arhitekturna poslikava se je obnovila ali rekonstruirala, na poškodovanih mestih pa na novo doslikala v podtonu. Kamniti elementi so se očistili, restavrirali in utrdili.

- **Železniki - Hiša Racovnik 9 (EŠD 5958)**
Na delu stanovanjskega objekta enega najpomembnejših

fužinarskih kompleksov v Železnikih se je saniralo ostrešje in položila nova opečna strešna kritina.

- **Dobje - Domačija Dobje 2 (EŠD 13798)**

Na značilni veliki domačiji v Poljanski dolini so lastniki pričeli z obnovo stanovanjske hiše. Leta 2003 so zamenjali strešno kritino.

- **Visoko pri Poljanah - Dvorec Visoko (toplar) (EŠD 824)**

Na toplarju, ki stoji v okviru dvorca, se je sanirala lesena konstrukcija in ostrešje ter zamenjala strešna kritina. Nadomestili so se samo dotrajani deli strešne konstrukcije, staro kritino izkrljja je zamenjal nov, uvožen skrlj.

- **Brode v Poljanski dolini - Domačija Brode 2 (kašča in toplar) (EŠD 52)**

Na toplarju je lastnik zamenjal dotrajano strešno kritino z ročno izdelanim cementnim špičakom. Na kašči se je saniralo leseno ostrešje, zamenjala kritina, na dveh straneh sta se z novimi lesenimi oblogami nadomestili steni, ki ograjujeta zidano kaščo.

- **Grahovo - Domačija Grahovo 62 (EŠD 163)**

Nadaljevala so se obnovitvena dela na stanovanjski hiši, čeprav je strokovna služba na osnovi izdelanega konservatorskega programa pred posegi zahtevala izdelavo arhitekturnega načrta prenove. Lastnik Notranjski muzej še naprej ne upošteva konservatorske stroke.

4. Udeležba na strokovnih srečanjih doma in v tujini

- Udeležba na posvetovanju s strokovno ekscurzijo na temo Etnološka dediščina Slovencev v Avstriji, 21.-22. marec 2003;

- udeležba na posvetu Apno in tehnologija apna, Ljubljana, RC, 20.-29. maj 2003;

- strokovna ekscurzija v Rogaško slatino s Slovenskim etnološkim društvom;

- udeležba na strokovnih delovnih srečanjih etnologov konservatorjev, ki so potekali na Ministrstvu za kulturo, Upravi Republike Slovenije za kulturno dediščino in na območnih enotah.

5. Bibliografija

Vrhniški razgledi 4, Vrhniško muzejsko društvo - Etnološka dediščina na Vrhniškem, Vrhnika 2003, str. 10-11.

Obnovljen kozolec na Visokem pri Poljanah. Foto: Damjana Pediček - Terseglav, 2003

Datum prejema prispevka v uredništvo: 13. 02. 2004